

برنامه های درسی طرح کتاب و رویش

تهیه و تنظیم: دکتر علیرضا رحیمی (rahimie.ir)

همکاران: سلیمه محفوظی-لیلا کربلایی حاجی

۱- برنامه درسی پروژه کتابداران جوان

پرورش مهارت‌های مثبت زندگی از طریق تعامل فعال با «کتاب نوشته» (اجرای یک پروژه با محوریت کتاب و کتابخوانی)

هدف اساسی

- شناخت معنا، مصادیق، اهمیت و نقش «کتاب نوشته» در زندگی فردی و اجتماعی
- آشنایی با فعالیتهای مربوط به آن (کتابخوانی/کتابداری/کتاب نویسی/...)
- کسب مهارت‌های اجتماعی، از طریق فعالیت مؤثر در یک پروژه با محوریت کتاب و کتابخوانی

اهداف جزئی

- ل- انس با «کتاب نوشته»
- ل- کسب مهارت نقد «کتاب نوشته»
- a. آشنایی با شیوه های صحیح انتخاب، خرید، بهره مندی از کتاب خوب و مفید و کسب مهارت در این زمینه
- b. توانایی نقد کتاب (درک تمایز کتاب مفید با کتاب غیر مفید/ مهارت در گفتگوی نقادانه در باره کتاب/مهارت در انتخاب کتاب)
- ل- کسب توانایی راه اندازی و اداره یک کتابخانه خانگی

اهداف ضمنی مستقیم

افزایش مهارتهای مثبت زندگی از طریق تعامل فعال با «کتاب نوشته» (امانت داری / سواد مالی و کسب درآمد / ارتباطات اجتماعی و جذب مخاطب/ برقراری رابطه گفتگویی با همسالان و با افراد خانواده با محوریت کتاب نوشته)

اهداف ضمنی غیرمستقیم

افزایش مهارتهای مثبت زندگی از مسیر تعامل فعال با دیگران (ایجاد هم‌رایی و اجماع، تصمیم‌گیری، آگاهی هیجانی، همدلی، همکاری و مفید بودن، دوست‌یابی، مثبت‌اندیشی، احترام و توجه، مسئولیت، خودآگاهی، خود-کنترلی، آگاهی اجتماعی، ارتباط اجتماعی، تعامل اجتماعی، حل مسئله اجتماعی)

۲- برنامه درسی طبیعت خوانان جوان

پرورش مهارت‌های مثبت زندگی از طریق تعامل فعال با «کتاب سرشته» (اجرای یک پروژه با محوریت ارتباط و تعامل سازنده با طبیعت)

هدف اساسی

- شناخت معنا، مصادیق، اهمیت و نقش «کتاب سرشته» در زندگی فردی و اجتماعی
- آشنایی با روش‌های شناخت محیط پیرامون و درس آموزی فعال از آن
- شادی-نشاط-بازی

اهداف جزئی

- ل- آشنایی با مفهوم «کتاب سرشته» و معنا، مصادیق آن
 - a. بازشناسی مصادیق «کتاب سرشته» به عنوان «امور معنادار»
 - b. تعمیم مصادیق مفهوم «امور معنادار»
- ل- آشنایی با اهمیت و نقش «کتاب سرشته» در زندگی فردی و اجتماعی
 - a. یادگیری برای دانستن^۱ Learning to know
 - b. یادگیری برای انجام دادن^۲ Learning to do
 - c. یادگیری برای بودن^۳ Learning to be
 - d. یادگیری برای زیستن با هم^۴ Learning to live together
- ل- آشنایی با روش‌های شناخت محیط فیزیکی پیرامون و درس آموزی فعال از آن
- ل- آشنایی با روش‌های شناخت محیط طبیعی پیرامون و درس آموزی فعال از آن
- ل- آشنایی با روش‌های شناخت محیط انسانی پیرامون و درس آموزی فعال از آن
- ل- آشنایی با روش‌های شناخت قابلیت‌های محیط فیزیک، طبیعی و انسانی پیرامون و درس آموزی فعال از آن

^۱ این یادگیری، برای درک بهتر جهان و دشواری‌های یادگیری آن، ابزارهای معتبری را فراهم می‌کند و همچنین بستر کافی برای یادگیری آینده را فراهم می‌کند

^۲ این یادگیری، برای مشارکت در زندگی واقعی، یادگیری‌های اجتماعی و اقتصادی، مهارت‌هایی را برای بچه‌ها فراهم می‌کند

^۳ این یادگیری، برای توسعه توان بالقوه بچه‌ها از نظر روانی، عاطفی و فیزیکی، یادگیری همه‌جانبه مهارت‌های خودتحلیلی و اجتماعی را برای افراد فراهم می‌کند.

^۴ این یادگیری، برای افراد و جوامعی که در صلح و هماهنگی زندگی می‌کنند، ارزش‌های حقوق بشر، اصول دموکراتیک، تفاهم بین فرهنگی، احترام، صلح و روابط انسانی را بازنمایی می‌کند.

اهداف ضمنی مستقیم

افزایش مهارت‌های مثبت زندگی از طریق تعامل فعال با «کتاب سرشته» (احترام/ مراقبت/ بهره‌مندی صحیح/ برقراری رابطه گفتگوی)

اهداف ضمنی غیرمستقیم

افزایش مهارت‌های مثبت زندگی از مسیر تعامل فعال با دیگران در بستر محیط پیرامون (ایجاد هم‌رایی و اجماع، تصمیم‌گیری، آگاهی هیجانی، همدلی، همکاری و مفید بودن، دوست‌یابی، مثبت‌اندیشی، احترام و توجه، مسئولیت، خودآگاهی، خود-کنترلی، آگاهی اجتماعی، ارتباط اجتماعی، تعامل اجتماعی، حل مسئله اجتماعی)

۳- برنامه درسی نگارندگان جوان

پرورش تفکر از طریق نگارش خلاق (اجرای یک پروژه با محوریت مهارت‌های خواندن و نوشتن)

هدف اساسی

- علاقه به نوشتن و انس با آن
- توجه به جهان درون و بیرون و تلاش برای کشف آن (تفکر تأملی)
- درست اندیشیدن (تفکر انتقادی)
- جمع آوری و ثبت تجربه‌های ذهنی و ترکیب آن‌ها (خلاقیت)

(* در این جا، لازم نیست، مخاطب جوان ما نویسنده حرفه ای بشود، همین که بتواند با تقویت این مهارت بیانی، از آن برای انتقال اندیشه‌ها و احساسات خود به دیگران بهره بگیرد، کافی است.)

اهداف جزئی

- ل- علاقه به نوشتن و انس با آن
 - a. میل به نوشتن
 - b. درک فایده نوشتن
 - c. حس خوب نوشتن
 - d. مهارت نوشتن برای بیان خود
 - e. مهارت نوشتن برای ارتباط
- ل- توانایی کشف جهان درون و بیرون... تفکر تأملی
 - a. توجه به تصویر بزرگ
 - b. توجه به هدفهای دور
- ل- توانایی درست اندیشیدن... تفکر انتقادی
 - a. مورد سؤال قرار دادن آن چه توسط دیگران مسلم و بدیهی فرض می‌شود.
 - b. توجه به مسائل مورد بحث از جهات مختلف
- ل- توانایی جمع آوری و ثبت تجربه‌های ذهنی و ترکیب آن‌ها... خلاقیت
 - a. از طریق توجه به واقعیت... گزارش نویسی / خاطره نویسی.../
 - b. از طریق توجه به امور معنادار... دلنویسه/ بیان احساسات/ بیان دریافتها...

- c. از طریق غرقگی در تخیل... داستان نویسی/شعر/بیان احساس/دل نوشته/
d. از طریق کندوکاو و کنکاش... مطالعه/مصاحبه/مشاهده/نگارش تحقیق و مقاله نویسی

اهداف ضمنی مستقیم

افزایش مهارت‌های نوشتاری

اهداف ضمنی غیرمستقیم

افزایش مهارت‌های مثبت زندگی از مسیر تعامل فعال با دیگران (ایجاد هم‌رایی و اجماع، تصمیم‌گیری، آگاهی هیجانی، همدلی، همکاری و مفید بودن، دوست‌یابی، مثبت‌اندیشی، احترام و توجه، مسئولیت، خودآگاهی، خود-کنترلی، آگاهی اجتماعی، ارتباط اجتماعی، تعامل اجتماعی، حل مسئله اجتماعی)